

Az ismeretkör: 92 Gépjármű rendszerek
Kredittartománya (max. 12 kr.): 5 kredit
Tantárgyai: 1) Gépjárművek hidraulikus és pneumatikus rendszere

Tantárgy neve: GÉPJÁRMŰVEK HIDRAULIKUS ÉS PNEUMATIKUS RENDSZERE	Kreditértéke: 5
A tantárgy besorolása: kötelező (gépjárműtechnika specializáció)	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50-50 %	
A tanóra típusa: előadás és gyakorlat és óraszám: 56 az adott félévben, (ha nem csak magyarul oktatják a tárgyat, az oktatás másikknyelve: angol) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): gyárlátogatás	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): szereleési gyakorlat, konstrukciós ábraolvasás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Alkalmazott automatizálás	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A pneumatika és a hidraulika ábrázolási jelrendszerének, fizikai alapjainak és alkalmazási területeinek elsajátítása. Hidraulikus és pneumatikus alapelemek, alapkapcsolások értelmezése, tervezése. A hidraulikus és pneumatikus rendszerek méretezésének alapfogásai. A gépjárművek fékrendszereinek, felfüggesztéseinek hidraulikus és pneumatikus elemei. A jármű rugózásának, stabilitásának kérdései és a tárgyhoz kapcsolódó megoldásai.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező irodalom: 1. Juhász Gy.: A pneumatika alapjai. Ceze Kft. Debrecen, 2017. ISBN 978-963 2. EBEL, Frank: Fundamental of elektropneumatics, Festo Didactic GmCH & Co., D-73770 Denkendorf 2000. 3. FluidSIM4 – szimulációs program: http://www.fluidsim.de 2009. 4. Raptis Dimitrius: Hidraulika. Festo Kft., 2006. 5. Toyota-Lexus educational presentations 2010.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
a.)tudása - Átfogóan ismeri az alkalmazott munka- és erőgépek, gépészeti berendezések, eszközök működési elveit, szerkezeti egységeit. - Értelmezni, jellemezni és modellezni tudja a gépészeti rendszerek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerlemek kialakítását és kapcsolatát.	
b.)képességei - Képes műszaki rendszerek és folyamatok alapvető modelljeinek megalkotására. - Képes alkalmazni a gépészeti rendszerek üzemeltetéséhez kapcsolódó műszaki előírásokat, a gépek, gépészeti berendezések beállításának, üzemeltetésének elveit és gazdaságossági összefüggéseit.	

- Képes irányítani és ellenőrizni a szaktechnológiai gyártási folyamatokat, a minőségbiztosítás és minőségszabályozás elemeit szem előtt tartva.

c.)attitúdje

- Törekszik arra, hogy önképzése a gépészmérnöki szakterületen folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.

d.)autonómiája és felelőssége

- Feltárja az alkalmazott technológiák hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Juhász György, e.docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

ykód: MK3GJHPG05G417		köv: é	tantárgy megnevezése: Gépjárművek hidraulikus és pneumatikus rendszerei		tantárgy típusa: DIFFERENCIÁLT SZAKMAI TÖRZS.	tanszék: GEP
óraszám: 2/2	nyelve: magyar	kredit: 5	tantárgyfelelős: Dr. Juhász György	kurzusok oktatói: Fekete-Szücs Dániel	előkövetelmény(ek) kódja: MK3AAUTR04GX17	
hét	előadás:			gyakorlat:		
0.	Regisztrációs hét					
1.	A HIDRAULIKA ÉS PNEUMATIKA FELADATA, FIZIKAI ALAPOK, TÖRVÉNYSZERŰSÉGEK A pneumatika és hidraulika felhasználási területei, főbb jellemzői, a pneumatikus és hidraulikus hajtóművek előnyei és hátrányai.			A TÁRGY ESZKÖZRENDSZERÉNEK BEMUTATÁSA Elemek, szerelőasztal, MPS állomás Szimulációs programok Online katalógus		
2.	SZABVÁNYOS JELÖLÉSRENDSZER Pneumatikus, hidraulikus elemek és rendszerek jelölési módjai, ábrázolási szabályai. Kapcsolási rajzok készítésének előírásai. Az elemek jelölésének szabályai.			PNEUMATIKUS ÉS HIDRAULIKUS ALAPELEMÉK BEMUTATÁSA Végrehajtók; Szelepek; Logikai elemek; Kiegészítők.		
3.	PNEUMATIKUS ÉS HIDRAULIKUS HAJTÓMŰVEK ENERGIAELLÁTÁSA A sűrített levegő tulajdonságai, minőségi követelményei és előállításai; A sűrített levegő előkészítése, szállítása, elosztása, és tárolása; A hidraulika-közeg tulajdonságai, hidraulika-szivattyúk.			A HIDRAULIKUS ÉS PNEUMATIKUS KÖRÖK MÉRETEZÉSI KÉRDÉSEI Hidraulikus és pneumatikus végrehajtók kiválasztása. Útszelepek, áramlásszelepek; A Fluidsim program használata kapcsolások tervezéséhez. FESTO ON-LINE szimuláció.		
4.	HIDRAULIKUS ÉS PNEUMATIKUS ALAPKAPCSOLÁSOK Direkt és indirekt pneumatikus vezérlések; Direkt hidrosztatikus körök.			MUNKAHENGEREK Munkahengerek felépítése, típusai; Munkahengerek jellemző tömítései, megfogási módok; Munkahengerek direkt vezérlése; Munkahengerek indirekt vezérlése.		
5	GÉPJÁRMŰVEK HIDRAULIKUS ÉS PNEUMATIKUS FÉKEI Kétkörös hidraulikus fékrendszer vákuum-os rásegítéssel; Az ABS működése, gépszerkezettani kialakítása.			GÉPJÁRMŰVEK PNEUMATIKUS FÉKEI Konvencionális kialakítású légfék. Korszerű kialakítású légfék, proporcionális nyomásszabályozó szelep, erő-visszacsatolás a fékpedálon.		
6	NYOMÁSSZABÁLYOZÓ ÉS ÁRAMLÁSSZELEPEK PNEUMATIKUS ÉS HIDRAULIKUS KÖRÖKBEN Hidraulikus körök túlterhelés elleni védelme. Szűrők, kavitáció elleni védelem.			BILLENŐPLATÓS TEHERGÉPKOCSI PLATÓ-MOZGATÓ HIDRAULIKUS MECHANIZMUSA. TÖBBTENGELYES TEHERGÉPKOCSI SEGÉDTENGELY-MOZGATÓ MECHANIZMUSA, A FELFÜGGESZTÉS FELÉPÍTÉSE		
7.						
8.	FELFÜGGESZTÉSEK Mechanikus felfüggesztés hidraulikus csillapítással. Pneumatikus felfüggesztés hidraulikus csillapítással. Kombinált mechanikus-pneumatikus felfüggesztések.			FELFÜGGESZTÉSEK Állítható hidraulikus csillapítások (húzó-nyomó fokozat, lassú, gyors csillapítás). Mikroszámítógépes rendszerekkel szabályozható csillapítások.		
9	FELFÜGGESZTÉSEK Pneumatikus felfüggesztés. Hidropneumatikus felfüggesztés. Bólintásgátló, dőlésgátló megoldások.			FELFÜGGESZTÉSEK Beállítható hidraulikus csillapítás és bólintásgátló rendszer bemutatása motorkerékpáron és személygépkocsin.		
10	KORMÁNYMŰVEK Hidraulikus szervokormány. Elektrohidraulikus szervokormány.			KORMÁNYMŰVEK Elektrohidraulikus szervokormány változó áttétellel, erő-visszacsatolással.		

	Elektromechanikus szervokormány változó áttétellel.	
11.	JÁRMŰVEK STABILITÁSÁNAK MECHANIKAI KÉRDÉSEI A stabilitás, úttartás mechanikai alapjai. Kamm-kör.	JÁRMŰVEK STABILITÁSÁNAK MECHANIKAI KÉRDÉSEI ESP (VSA, VSC) kialakítása; Kipörgésgátlók kialakításának gépszerkezettani lehetőségei. Passzív ESP (VSA, VSC). Aktív ESP (VSA, VSC) full symmetric drive system.
12	ÜZEMLÁTOGATÁS Toyota Road Service Kft.	ÜZEMLÁTOGATÁS Toyota Road Service Kft.
13	RENDSZEREZŐ ÖSSZEFOGLALÁS A zárthelyi dolgozat témakörei, a lehetséges alkalmazások összefoglaló áttekintése.	RENDSZEREZŐ ÖSSZEFOGLALÁS Zárthelyi dolgozat.
14.		
	számonkérési módok: 2 db. elméleti zárthelyi. Vizsga	
	Kötelező és ajánlott irodalom: 1. Juhász György (2010): A pneumatika alapjai. Ceze Kft. Debrecen, ISBN 978-963 2. EBEL, Frank (2000): Fundamental of elektropneumatics, Festo Didactic GmbH & Co., D-73770 Denkendorf 3. FluidSIM4 – szimulációs program (2006): http://www.fluidsim.de 4. Raptis Dimitrius: Hidraulika. Festo Kft., 2006. Toyota-Lexus educational presentations 2010 (Toyota Motor Hungary).	
	Az aláírás és vizsgára bocsátás különleges feltételei: Részvétel a gyakorlatokon a TVSZ előírásai szerint. Az aláírás feltétele: 2 db. megírt elméleti zárthelyi, a gyakorlatban összeállított pneumatikus kapcsolás.	
	Teljesítményértékelés: elméleti zárthelyi 90% + kivitelezett alapkapsolás 10%	